

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

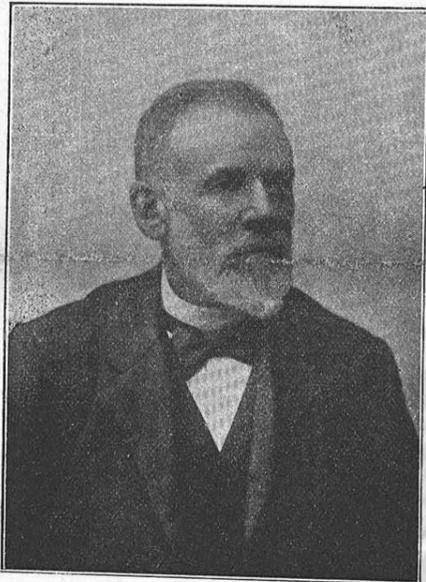
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

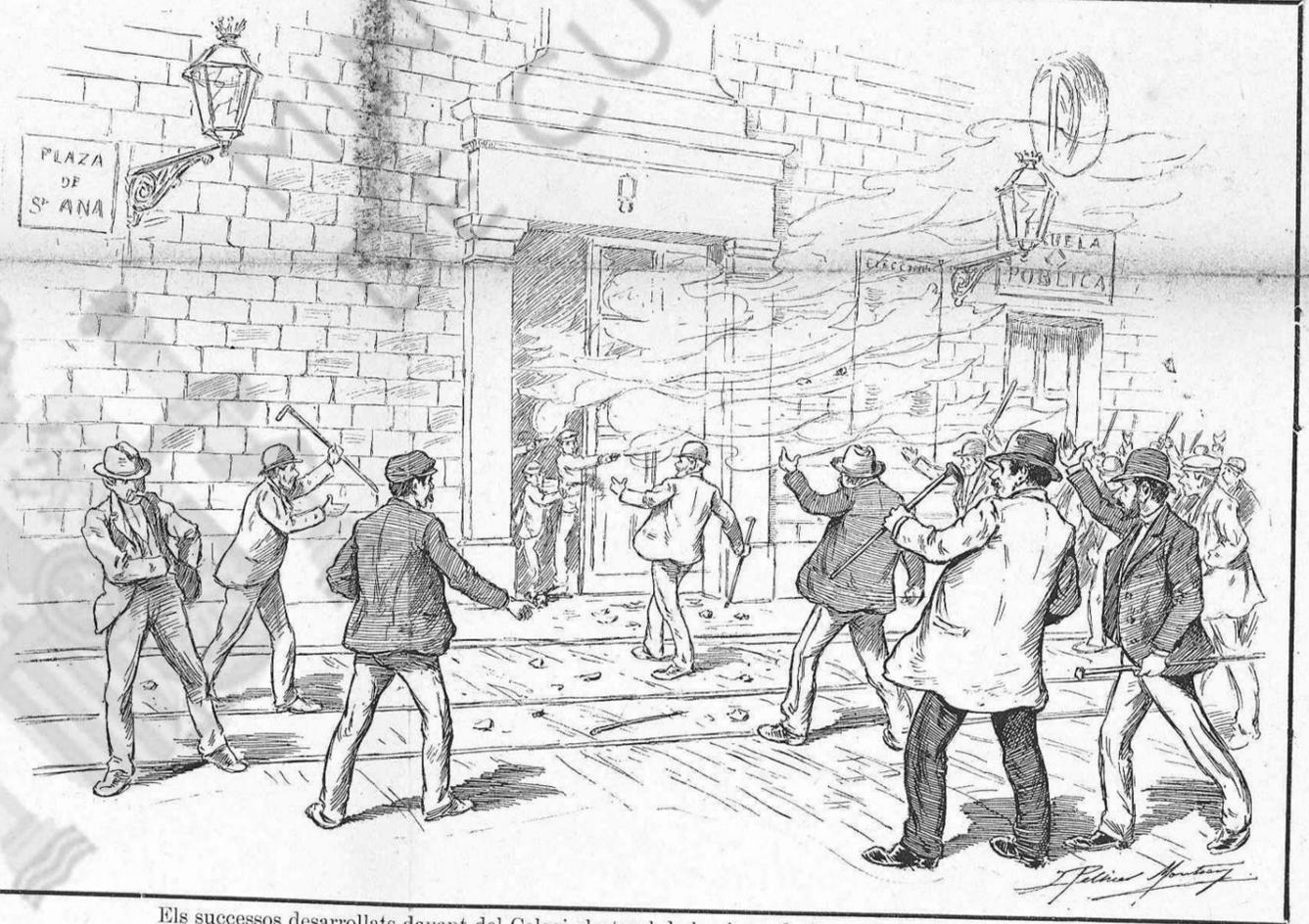
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

LA INFAMIA DEL DIUMENJE PASSAT

Llorens Ardíd

Els successos desenvolupats davant del Colegi electoral de la plassa de Santa Ana. (Del natural.)

Plano del camp de batalla. (Las estrellas indican els llocs ahont estaven situats els republicans al sufrir l'agressió.)

LA SEMANA DE DIJOS A DIJOS

La batalla dels bisbes senadors contra 'l gòbern, s' ha de dir la veritat, va resultar molt fluixa. Se coneix que als bisbes senadors a forsa de preparar el plan de campanya, se 'ls va esbravar la valentia.

Ja van dirho allò de que l' Estat no podia ficarse ab ells, y de qu' ells tenian un dret que ningú podia desconèixer a intervenir en l' ensenyansa; pero ningú va fer cas de aquellas pretensions tan renyidas ab l' esperit dels temps moderns, y en Romanones y en González, en las sevas respostas van poder rebatre victoriosament las teorías dels mitrats.

Y en Sagasta, posat en l' alternativa de no dis-

gustarlos, per no ferse veure mal a la Casa gran y al mateix temps per no quedar com un brut davant dels liberals, va combinar-se una fugida per la tangent, molt propia del seu caràcter.

Pero en fi de comptes ja veurán com resulta que s' buscará la manera de donar existencia legal a las associacions religiosas no autorizadas pel concordat. Tupé y mitras no poden renyir: mitras y tupé acaban en punta.

El desgabell polítich no pot arribar ja més enllá. Ens trobem a mitj novembre y encare no s' han posat a discussió 'ls pressupostos. La comissió y 'l ministre de Hisenda están que no s' poden veure ni dragar: tot son intrigas y malas volensas, y 'ls pressupostos en tant quedan pensatjs. No hi ha ja del present exercici que en el temps que falta fins al final del present exercici, pugan discutirse ab aquell deteniment qu' exigeix un assumpto de tal importancia. Y ja per endavant las minorías protestan de que 'l Congrés se constitueixi en sessió permanent, per ferlos passar de qualsevol manera.

Agrava la situació, la malaltia de 'n Sagasta, que aquesta vegada diuhen que va de veras. Ja s' parla de si s' veurá forsat a retirar-se de la política per veure un nou espectacle de l' aranya estira-cabells, entre 'ls que tenen aspiracions a reemplaçar-lo en

la quefatura del partit. ¿Qui será l' afortunat? ¿En Moret? ¿En Montero Ríos? ¿En Weyler? Signi 'l que s' vulga el partit liberal dinástich está completament disolt, com ho está també el partit conservador. No poden donar un pas que no deixin trossos de sí mateixos. No va ferse a temps l' amputació y están morint poch a poch, de gangrena pútrida.

En las principals ciutats d' Espanya, las últimas eleccions de regidors acaban de demostrar que 'l partit republicà s' disposa a ser un factor eficaç dintre de la política activa.

Ahont s' ha observat més aquesta tendencia es a Catalunya. Son molts las poblacions catalanas que han enviat al municipi representants del partit republicà, triunfant a la vegada que del gòbern, de las aspiracions de la reacció que s' ha confabulat sota la bandera del regionalisme.

Fins a Camprodón, que sigué durant l' estiu passat la Meca dels partidaris del Doctor Robert, han experimentat els regionalistas una seria derrota, venuts pels republicans.

En la crisis que s' va acostant, y que ja no será de gòbern, sino de institucions, dona lloch a concebir falagueras esperansas, aquest soptat reviscolament del esperit republicà.

La qüestió franco-turca ha acabat felisment. El Sultán ha donat al gòbern de la República tota mena de satisfaccions, y el gòbern de la República ha manat que l' esquadra enviada al Orient, se retirés.

Es molt honrés y satisfactori que 'l gòbern de Fransa haja lograt a tan poca costa lo que s' proposava.

Pero es llástima que haja deixat perdre l' ocasió de sortir a la defensa del poble armeni, ab lo qual hauria pogut guanyarse l' agrahiment de tots els amants de la justicia y de la civillisació.

PEP BULLANGA.

Las eleccions del diumenje

STAVAM segurs de que 'l partit republicà de Barcelona cumpliria ab el seu deber. Avuy estém orgullosos de proclamarlo.

Hem anat a la lluyta sense diners, casi sense organizació, hostilitats per alguns elements mal aconsellats, que dihentse republicans, han format ab ells nostres enemichs, y per altres que

alimentant ambicions mesquines, han tractat de perturbar la nostra acció en el precís moment de la batalla, y ab tot hem triomfat.

Sí: hem triomfat de nostres enemics; de la monstruosa amalgama reaccionaria-regionalista, y del caciquisme monárquic que disposava dels poderosos medis que dona sempre la possessió del poder, unida a la carencia de tota mena d'escrípuls.

Consti que no 'ns interessava treure tants ó quants regidors; que 'l nostre verdader propòsit era patentar que 'l partit republicà de Barcelona té més força que cap altre en la nostra ciutat, y que 'l dia que la seva acció vaja ben encaminada, no hi haurà qui s'atreveixi a contrarrestarlo. Y aixó queda plenament demostrat en las eleccions del passat diumenge.

O sino cantin números.

Computo de vots emesos. Total: 31,610.

Dels quals corresponen:

Al partit lliberal monárquic.	7,824
A l'amalgama regionalista.	10,961
A la coalició republicana.	12,825

Els vots fusionistas en sa major part foren emesos pel numerós personal de que disposa l'administració, y principalment per algunas rodas de votants falsos que en alguns districtes treballaren a la desgracia. Las rondas republicanas de vigilancia tingueren ocasió de desferne algunas, principalment en el districte sisé. Pero el caciquisme fusionista ha mort pera sempre a Barcelona, y en lo successiu ens veurém lliures dels seus frauds, xanxullós y tupinadas.

Els vots regionalistas son deguts a la conxorxa més monstruosa que s'ha vist may, y als medis asquerosos que 's posaren en joch per obtenir la victoria a tota costa.

Eran base de la conxorxa els titulats regionalistas, venguda formada principalment pels desertors del catalanisme honrat y pels fracassats de tots els partits polítichs. En aquest encauall s'hi anaren capdellant els carlins, els integristas, els conservadors de tota mena inclús els tupinaires de 'n Planas y Casals, els gamacistas plens de despit contra 'ls sagastins; alguns republicans com els del Círcul de la Portaferrissa, aquells que, segons diguerem, desde que 'l Sol se 'ls va eclipsar sembla que visquin als llims, y 'ls federals del divino Vallés, que ara buscan campársela pels andurrials catalanistas, sense veure que apartantse dels verdaders republicans, s'han ficat a la gola del llop reaccionari.

Completavan la monstruosa conxorxa 'ls clericals de tota mena atiat per l'Eminentíssim, els burgesos de mala sanch, explotadors del obrer, una infinitat de círculs y agrupacions que avuy segueixen la moda catalanista porque 's figuren que aixó fa europeu, y en fi tots els que odian la llibertat y la República, pera conquistarse 'l diploma irrisori de *gent de bé*.

Ben organissats y disponent de sumas considerables de diner, no repararen en medis. Compraren representacions d'exregidors; compraren interventors republicans induhíntlos a abandonar el puesto; fins repartidors de candidaturas compraren per ferlos marxar de la porta dels colegis. Y no tenintne prou ab aixó contractaren patuleyas de pinxos y carlins de *armas tomar*, formaren rodas de votants falsos, principalment en los districtes ters y sisé, una de las quals desbarataren las rondas republicanas de vigilancia en el carrer de Montaner.

Herens y successors legitims en tot y per tot del gran tupinaire Planas y Casals, en una sola elecció com a tals se revelaren ab una barra sense exemple.

Y volen que 'ls republicans que al fi volém la legalitat electoral per damunt de tot, per ser l'exercici del vot la base del nostre sistema; volen que 'ls republicans no 'ns indigném fins a oposar a tanta infamia els únichs medis que poden castigarla?

Contra la barra, la vara.
No hi ha més remey: ó aquí 's llaura dret per tots ó haurá de buscarse un bon addressador, porque ningú abusi dels medis ilegítims entre 'ls quals y en primer terme, s'hi ha de contar l'empleo del corruptor diner.

El partit republicà pot enorgullirse de la campanya del diumenge. El contingent del seus vots entraren un a un en las urnas, legítimament, sense trampas. Per aixó valen y signifigan tant.

Tots els periódichs han parlat de rodas fusionistas, de rodas regionalistas: cap ha pogut parlar de rodas republicanas. Tots han parlat de xanxullós comesos pels uns y 'ls altres: ningú ha pogut parlar de un xanxulló republicà. Per obra de un individu que copá la major part de las intervenciones del districte quint, ni intervenció tingueren en la casi totalitat de las mesas, y a pesar de tot fou nutridíssima la votació alcansada pels nostres candidats.

S'ha parlat de amenassas y atropellos comesos pels que vigilavan per la legalitat. Y no obstant no podrà citarse 'l cas de un sol elector legítim que 's vejés turbat en l'exercici del seu dret. Alguns ensotatats anaren a votar, y las rondas de vigilancia no feren ni la més mínima demostració de hostilitat.

La manifestació realisada a primera hora, per més de 3,000 republicans, sigué pacífica y ordenada. Ni al desfilar per davant de la redacció de *La Veu de la Calumnia*, que tantas injurias ha llansat sobre 'ls republicans, demostraren els de la manifestació 'l seu disgust passant de llarch sense mirar aquells balcones. Y es que la nostra resposta més eloqüent reservavam donarla en las urnas, votant, demostrant que som els més, patentissant que Barcelona continúa sent la primera ciutat republicana d'Espanya.

Las rondas de vigilancia s'aplicaren exclusivament a desbaratar las fraudulencias dels enemics, tenint la sort de inutilisar a alguns dels pinxos que la *gent de bé* prengueren al seu servey, apoderantse, no sols de las armas que portavan, sino també de las contrasenyas, volants de cita, y algunas listas ab senyals en els noms dels electors que pretenian suplantar. Tot aquest botí que obra en poder dels republicans, proclama la justicia ab que procediren.

Pero 'l resultat de las eleccions del diumenge te un alcans extraordinari, en lo referent a la vida interna del partit republicà.

Tal com s'han acabat a Barcelona 'ls caciquismes monárquichs, s'han acabat aixís mateix els caciquismes republicans.

Enhorabona que cada hù professi las ideas que cregui més adequadas a l'organissació de la futura República; pero resultarà sempre insensat ferlas servir com a punt de discórdia y de divisió en els moments en que s'imposa la necessitat de unir-se estretament pera combatre als enemics de la República. Nosaltres creyem que quan vingui 'l cas tots estarem de acort respecte a l'organissació del estat republicà, baix la base de un' amplia autonomia.

Pero avuy no 's tracta de aixó, sino de lluytar contra l'enemic comú. Mal podém organisar la República espanyola, si avants no la conquistém.

Donchs bé, la massa republicana barcelonina, diumenge va demostrar de una manera eloqüent que abunda ab las nostras ideas respecte a la conducta del partit. Tant ó més que a una inteligencia, aspira a la reconcentració de tots els republicans de la dreta y de l'esquerra, per emprendre una acció enérgica, en tots els terrenos que siga necessari. La massa perseverarà en aquesta inclinació salvadora, y sabrá prescindir del qui se 'n aparti y molt més encare del qui intenti contrariarla.

En aquest concepte no té res d'envejable la situació desairada en que han quedat els federals del divino Vallés, que presentaren candidatura propia, refiats del apoyo que havia de prestals 'l regionalisme, ab el qual s'han aliat, girantse d'esquena als republicans de tota la vida.

No 'ns volém ensanyar ab ells: encare son a temps de rectificar la seva conducta.

En lo successiu ha de desaparèixer tota rivalitat filla del cálculo ó de l'ambició mesquina. Tant més considerat será qui més mostris dongui de la seva abnegació, del seu desinterés, del seu amor a la causa de la República.

Prengui exemple tothom de aqueixa admirable massa republicana que casi sense organissació y sense recursos y alguns fins exposant la vida, diumenge va ser la valla que impedí la vergonya de que la monstruosa conxorxa reaccionaria s'apoderés de l'Ajuntament de Barcelona.

P. K.

IMPORTANT

Sabém de una manera certa, indubitable, que 'l diputat catalanista D. SEBASTIÀ TORRES, vé pagant fá temps 50 duros cada mes a un jefe de trinxeraires.

Y retém tant al interessat com a «La Veu de Catalunya» a que s'atreveixin a desmentirnos.

FREDAMENT

DIPUSO que passadas las eleccions, apagats els focs dels partits que s'han disputat la victoria, serenats els senys y renascuda la perduda calma, tots els republicans que s'havien deixat arrossegar per la corrent, desviante un tros de son natural camí, rahonaràn serenament y tornaràn a las filas d'ahont no devían haber desertat may.

En la campanya de mala fé que s'ha portat a cap durant aquests dias, s'ha volgut suposar que desde el camp regionalista solzament podia defensarse la verdadera autonomia de las provincias, y que apoyar als republicans era defensar al centralisme ab sas corruptelas administrativas, son asquerosos nepotisme y sa tiranía caciquista.

Sols la tasca jesuítica dels enemics de tota mena de llibertats pot arribar a poder desviar a una part de la opinió, fins a l'extrém de ferla ser injusta ab l'honrat partit republicà. Cal desconèixer la historia dels vinticinch anys darrers pera negar las violentas campanyas que 'ls republicans hem fet contra el caciquisme, la desvergonyida intrusió centralista y els escándols de la administració monárquica.

Pera anar contra els abusos del régimen imperant no li ha calgut al partit republicà esperar la pérdida de las colonias, ni l'ensorrament de nostra vergonya nacional. Ja ho sabiam que la restauració ens havia de portar a tant alt grau de rebajament y pera evitarho combatíam al régimen, a l'hora en que l'apoyavan servilment molts elements qu'avuy ens fan la guerra desde l'camp regionalista; ja la predicavam nosaltres l'autonomia quan encare feyan de cacichs centralistas, y al centre acudían en demanda de vergonyosas almoynas, molta gent qu'avuy ens acusa de defensors del centralisme absorbent que 'ns ofega.

Pera estimar a Catalunya no hi ha cap necessitat d'anar de brassat ab els carlins y els clericals; pera defensar la llibertat de todas las regions espanyolas no cal sortirse de las filas republicanas; pera fer profitosa tasca contra els abusos del Madrid oficial no es precis despitarse del color lliberal y tenyirse de reaccionari. Desde l'ample camp republicà pot ferse una feyna més profitosa per Catalunya y per Espanya que desde el camp jesuítich del regionalisme, y sobre tot pot ferse de passada més bona feyna a favor de la llibertat.

Crech, donchs, que passat l'enllohernament ab que han sapigut cegarlos els reaccionaris, tots els elements republicans que s'havien separat del verdader camí, veurán clar la errada comesa y tornarán al lloch que no devían haver abandonat may, defensant desde el camp de la República, com sempre, l'ensorrament de un régimen que 'ns deshonra, l'autonomia que 'ns ha de lliurar de un centre corromput y corruptor y todas las llibertats inscrites en nostra honrada bandera.

JEPH DE JESPU

La infamia de la Plassa de Santa Ana

ELS fets ocorreguts diumenge a la tarde a la Plassa de Santa Ana evidencian el deliberat propòsit de cometre un vil assassinat.

El nostre Lerroux, qu'es qui ha tingut la sort de despertar las dormidas energias del partit republicà de Barcelona, ve sent l'objecte dels odis de la reacció. Per aixó no hi ha hagut insult ni injuria que no li dirigissen, y quan ell briosamente s'ha defensat, trayent a la picota certs prestigis regionalistas, els de la monstruosa conxorxa s'han sentit hidròfobos d'ira y despit.

Se deya públicament que volian suprimirlo, y fins s'assegurava que havían posat ó poch menos el seu cap a preu, com en els felissos temps de D. Joan de Serralonga, qu'ells s'empenyan en volguer ressucitar.

Pero 'l sistema cobart que adoptaren, se posá de relleu la tarde del diumenge.

Veus' aquí com passaren els fets de la Plassa de Santa Ana.

En el Círcul de Fusió republicana comensaren a rebres recados portats per personas desconegudas de que en el Colegi de la Plassa de Santa Ana, tractava de ferse un gran xanxullo. Per mes que 'l elecció de aquell colegi y de tot el districte ters poch podia interesarnos, puig la donavam per perduda, alguns corregionaris se dirigiren a veure qu'es lo que passava, resultó a impedir tota ilegalitat. No havían encare desembocat del carrer de la Canuda, quan del Colegi instalat en la Central dels Bombers, foren rebuts a tiros de revolver.

Retocediren, acudint de nou al Círcul de la Fusió, ahont se trobavan en Lerroux, l'Ardid, en Junoy y altres republicans, donant compte de lo succehit. A impuls de l'indignació eixiren uns vuitanta republicans, capitanejats pels indicats senyors. L'efecte que s'havían proposat els assessins de atraure'ls a la engallinada quedava ab aixó lograt completament.

A cos descubert avansaren pel carrer de la Canuda, y foren rebuts ab una verdadera descarga. Contestaren als tiros ab tiros, amparantse de las cantonadas, dels carrerons, dels buys de las portas, si bé alguns com l'impávit Ardid arribaren fins a la plassa, y a la porta mateixa del Colegi, retxassant als seus agressors.

Els criminals ho tenían tot preparat per assessinarlos a mansalva. No sols tiravan desde dintre del Colegi, convertint en barricada 'l material dels bombers, sino que ademés sortiren tiros del primer pis de Sant Gayetano y de alguns balcones de las casas vehinas, entre ellas la que ocupa 'l Foment del treball nacional. Podrá negarlo la Junta de aquella associació, pero no falta qui ho va veure y qui ho va veure bé.

Sols per un miracle, tal vegada porque 'ls assessins devían portarne mes al cap que als peus, se salvá la vida de aquells valents republicans, que tant impremeditadament havían caygut en una celada.

Agotadas las municions, pero no 'l valor dels republicans, sols la presencia de la forza pública pogué impedir, que 'l cau de assessins sigüés assaltat, fentse 'l poble plena y completa justicia.

J.

NA pregunta:

¿Qué val més: que 'ls ciutadans, quan son cridats a exercir el seu dret, ne fassin cas omís y dormin, ó que portats de la passió, se surtin alguna vegada del respecte que mútuament se deguin, fins a emplear medis violents?

Entre 'ls dos mals, per nosaltres, es preferible l'últim.

Dormint ho varem perdre tot: hasta la vergonya. La lluyta, en cambi, signifiga interés per la cosa pública; y aquest interés, ben dirigit, pot acabar per ser la clau de la regeneració de la patria.

Lo que va fer diumenge 'l partit republicà barceloní, ha de mereixer l'agrahiment de tots els amants de la integritat de la patria.

Sense l'effors de las masses populars, la conxorxa regionalista s'hauria apoderat de l'administració municipal de Barcelona. El partit republicà va impedir briosamente la realissació de un succés, que inflat per ells (que de aixó de inflar no 's pot negar que 'n saben) hauria tingut una inmensa ressonancia.

Avuy s'ha posat de manifest que 'l únich valedar contra las aspiracions separatistas, el forman els cors republicans.

Se dirá que som enemics del régimen monárquic. Es cert; pero som amants de una cosa més substancial y que val més que las formas de govern y 'ls interessos dinástichs: som ans que tot amants de la patria.

De una patria lliure y digna, regida per la voluntat dels ciutadans, que respecti la fesomia peculiar de cada región, pero erigint per damunt de tot els principis de justicia.

L'amor a n' aquesta patria gran, no debilita poch ni molt el que sentim per Catalunya.

Pero la nostra Catalunya la volém d'esquena a un passat, enterrat per sempre, y alentant todas las aspiracions modernas, democrática y republicana fins als arrels de l'ànima.

En todas las poblacions de Catalunya ahont la reacció regionalista ha tentat fortuna, ha suferit un escarment.

A Sabadell va ser colossal. A Martorell *idem de lenzo*. Sols a Girona van lograr treure uns quants

regidors, corresponent els restants als partits republicà y lliberal.

Está vist que no hi ha millor llum que la de la idea republicana, per esbargir a las ratas pinyadas de la reacció, que tenen el seu cau, en las ruinas.

Estém segurs que la conxorxa carca-regionalista acabarà per desferse. Els que de bona fé s'hi han adherit, per odi a las malas arts del caciquisme y als abusos de las oligarquias monárquicas, fugirán de una agrupació qu'en las passadas eleccions va emplear todas las malas arts del caciquisme, y que sols deu la seva existencia als favors que va rebre de 'n Polavieja, de 'n Silvela y altres cap-pares de la monarquia.

Fugirán ademés com de la peste de las tendencias reaccionarias, clericals y maduras predominants en la major part dels elements que donan color y carácter a l'agrupació.

No hi ha més: en las lluytas entre la llibertat y la reacció, cada hù ha de ocupar el seu puesto.

En lloch de negar de barra a barra un fet que van presenciar personas verídicas, els senyors del *Foment* lo que haurían de fer fora averiguar si eran socios ó intrusos els que 'l diumenge a la tarde varen disparar els seus revólvers, desde 'ls balcones de aquella casa. En cas de ser socios deuria procedir a la seva expulsió, y de ser intrusos, protestar contra la seva invasió del local y entregar el seu nom a la vergonya pública.

Aquest es 'l únich camí de la rehabilitació de una societat, que pot ser de todas las de Barcelona, es la que menos li convé captarse l'odi de las masses populars.

Es lamentable la campanya de injurias personals, no podém negarlo.

Pero quan sobrevé, precisa avants que tot veure qui la provoca.

Ningú negará que *La Veu de la Calumnia* va comensarla ab en Lerroux ficantse en la seva vida privada, fentse eco del despit de un colaborador que va haver de despendir del seu periódich, y fins preguntant *¿Quí paga?* referintse als seus viatges de Madrid a Barcelona, suposant que 'ls gastos que fa de carril y fonda 'ls costa el govern.

Aixó es infame.

Pero encare es més infame la conducta de *La Veu de la Calumnia*, una vegada l'agraviat va a trobar a sos redactors en demanda d'explicacions, y aquests eludeixen donarlas, y 's negan a portar l'agravi al terreno del honor, per ventilarlo de una vegada. Qui ofén sense més ni més y sols pel gust de ofendre, ve obligat a arrostrar las consecuencias, sigan las que sigan. Pero 'ls *perdigots* sembla que se 'n riuen de aquest deber social.

En tal situació ¿qué ha de fer un home que s'estimi?

Lo que ha fet en Lerroux: cubrir de inmundicia als seus detractors.

Son memorable article *La Purria*, insert en *La Publicidad* del dissapte, es d'aquells que fan sanch, per lo mateix qu'entrega a la vergonya pública, ab datos puntualissats, reputacions fins ara, tingudas per immaculadas.

De manera qu'en bona lógica 'ls estudiants y els metjes que han sortit oficiosament a cubrir al pobre Doctor Robert, no contra *La Publicidad*, ni contra en Lerroux deuria dirigir-se, sino contra *La Veu de la Calumnia*, verdadera impulsora de un fet, que després de tot y miris com se vulgui, no es més que un acte de reparadora justicia.

Té rahó en Marsillach del *Dihubi*, condemnant el carácter violent y mal sá de las últimas eleccions.

Seria, en efecte, una gran cosa que tothom sapigués respectar el dret agé.

Pero mentres arriba l'hora de que tothom contregui aquesta convicció, no hi ha més remey que respondre al abús ab l'amenassa, y a la violencia ab la forza.

Destruint com está a Barcelona el caciquisme monárquic, crech que per part dels republicans no hi haurá 'l més mínim inconvenient en constituir un organisme que procuri sobre tot la puresa y la legalitat electorals. Pero porque aquest organisme surteixi 'l degut efecte, será precis que 'ls adversaris del partit republicà procedixin ab la mateixa lealtat y ab igual respecte.

En aquest concepte la titulada *gent de bé* deuria prescin lir dels serveys que 'ls han prestat els periódichs calumniadors y embusteros, aixís com també de targuistas, organissadors de rodas y patuleyas de pinxos y mala gent.

Deuria sobre tot abstenirse de posar en joch l'influencia del diner, que no deu emplearse may en comprar, ni en corrompre consciencias, ni en sobreposarse a la opinió de las masses populars, que a falta de quartos tenen honra y dignitat.

Quan la *gent de bé* ab la seva pulcritud demostrin ser dignes de aquest títol, podrém lluytar com a caballers, ennoblit las lluytas dels comicis ab actes de admirable imparcialitat.

La Escuela moderna, establerta al carrer de Bailén, número 71, 1.ª, invita als amichs de 'l Ensenyansa científica-racional, a assistir diumenge próxim, 17 del corrent a las 10 del matí, a la primera conferencia dominical que donará el conegut publicista D. Joan Salas Antón, la qual versará sobre *Voltaire*.

L'agrupació *Unión femenina* de Sant Martí de Provençals, establerta en lo carrer d'Enna, número 165, 1.ª, admetrá a una profesora lliure que reuneixi las degudas condicions pera dedicarse a la ensenyansa laica.

HOSTALRICH, 11 de novembre

Es vergonyós lo que ha passat en aquest poble tant per l'Ajuntament com pel rabadé místich ab motiu del enterro de un home que morí en la major miseria. No hi

Don Práxedes y 'ls mitrats

—No s' alarmin; si m vesteixo de miliciano y m' omplo 'l morrió de frares, es porque 'l poble estigui content; pero per lo demés, ja sabeu que l' Iglesia pot contar sempre ab mí.

hagué per son cadavre ni quatre miserables pots de fusta: embolicat ab un llenzol y sense l' assistència de un sol ensotant sigué conduhit al cementiri, produhint entre tot el vehinat verdader disgust. Aixís practican la caritat, sobre tot els que s' dedican a campársela predi-cantla.

PALAU SABARDERA, 11 de novembre

Pot el pare d' ànimas de cantí dir qu' es pecat treballar en dia festiu, donant ell l' exemple de fer dos jornals, un á Pau; per guanyá 'l dret ab el novenari d' ànimas y l' altre aquí. Ab ell y un vicariet que ab la cara ja paga y que quan diu el rosari en lloch de dir salve diu santa y vice-versa, y que á horas perdudas se dedica á exercicis de revólver, tirant al blanc, creguí Sr. Director qu' estém tots molt edificants, y creyém casi que tenen rahó quan diuen y repeteixen que LA CAMPANA DE GRACIA es un periódich immoral, prohibít per la sana rahó y l' Iglesia Santa. Perque resulta veritat y no pot negarse que la moral nostra es completament distinta de la seva.

MANLLEU, 4 de novembre

Ab motiu de las disposicions presas per en Joseph de la mitra, condemnant la lectura dels periódichs liberals, y en primer terme LA CAMPANA DE GRACIA, crech del cas formular las següents preguntas: ¿Es cert que 'l bisbe vigatá, filósoph, moralista y sabi empeltat de sant, quan va de visita als pobles de la diócesis procura imitar en tot á Jesucrist, procurantse l' hospedatje en las casas més ricas? ¿Es cert que l' imita també menjant com un sibarita y rodejantse de festas y boatos? Prenent per lema la santedad y 'ls bons aliments, fa de bon excomunicat als periódichs defensors dels pobres que badallan. Ningú negará que aquest es quan menos un rasgo de flosofia práctica. Pero afortunadamente las excomunións episcopals son, als periódichs, lo que l' abono á las plantas, qu' encare las engraixa.

BESCANÓ, 12 de novembre

Ans d' ahir l' ensotant las va empendre furios contra LA CAMPANA DE GRACIA, afirmant qu' están condemnats y no tenen salvació 'ls que la llegeixen, y sobre tot las barberías que la tenen porque 'ls parroquians mentres esperan torn ne passin els ulls. Ja 's veu que aixó es lo que més li dol; es á dir que 'ls barbers afaytin y que 'l valent semanari republicá esquilí la llana dels clatells.—Per sas bravatas, ja sabem per experiéncia que no hi ha ningú que al tal ensotant li passi la mà per la cara. Deya temps enrrera que no pararía fins á treure las malas herbas del poble y á Llucifer de la fábrica del senyor Cristófol Grober y Sr. Barrera de Barcelona, y que de no poderho lograr se 'n aniria del poble. Donchs aquesta es l' hora que no ha lograt res y no s' ha mogut. Y aixó que ja ha perdut fins la facultat que s' havia pres d' exercir la medicina, desde que tenim un bon metje, ben acullit per la inmensa majoría del poble. Y aixó además que se li va escorremt com una mitja la societat del Sagrat Cor de Jesús que contava ab uns 400 socios, la majoría dels quals s' han cansat al últim de donarli diners. Ell no podrá anarse'n com deya; pero 'l poble se 'n va d' ell, deixantlo en la trista situació de un arbre desarrelat y pansit.

ESPELLA, 5 de novembre

Hi ha en aquest poble una de tantas ovelles del remat místich, que creu que podent ferse forsas pecats y confessantse'n ja tot quedava en regla. Pero succehí qu' estant enamorada de un borrech li doná entenen de anar á guanyar el jubileo en companyia d' ella. Figúrinse la cara que hi farían els sants y santas al veure's al davant aquella parella sadolla de ditxal! El fet es que varen buscar el lloch més apropiat pera pregar á la Verge del Desamparo, y com aquesta imatge no té representació en la santa casa, varen escullir la del Roser, situada precisament en el punt més fosc de la iglesia... y ara queda al judici del curiós lector lo que allí varen fer, ó si guí de quin género serían las pregarías y á qui anirían dirigidas. ¿No 'ls hi sembla que aquest es un bon modo de jubilarse?

LA SINCERITAT ELECTORAL

BUSCANT LA PERDUDA

o que 'n Joan Manso 's diu:

—Sense sinceritat no 's fá res; sense sinceritat no 's va en lloch; sense sinceritat, tot lo que s' edifiquí, ajuntaments, congressos, estats, resultarà construhit sobre l' arena.

Ara bé—segueix dihentse:—

¿Ahont es la sinceritat? Tothom parla d' ella, ponderant els seus mérits y alabant las sevas excelléncias; pero ¿ahont es? ¿Ahont viu? ¿Ab qui está?... Vull averiguarbo.

Y decididament resolt á sortir de duptes, en Joan Manso 's llensa al carrer.

¿Per ahont comensará á buscar? ¿Pels palaus de la dreta? ¿Per las barracas de la esquerra?... Tant se val. ¡A la ventural! L' etzar li guiará els passos.

Truca á la porta dels regionalistas.

—¿La senyora Sinceritat electoral?

—Digni!

—¿Viu aquí?

—Mirissela.

Y li presentan una fulana, una figura antipática y rabassuda, tota guarnida de brodat, cintas y joyas.

En Joan, á pesar de la seva nativa candidés, se posa á riure.

—Senyora, ¿m permet que li digui?

—¿Qué?

—S' ha vestit molt malament. Llassos, blondas, or... Ab aquest traje no enganyará á ningú.

—¿Y aixó?

—No, senyora; vosté no es la Sinceritat electoral; vosté no mes ne va disfressada.

—¿Jo?

—Sí; la conech: vosté es donya Despreocupació burgesa

—¿Desllenguat!

—Vaja, alante.

En Joan gira quía y s' encamina á casa dels fusionistas.

—¿Pam, pam!

—¿Quí demana?

—¿La senyora Sinceritat electoral?

—S' haurá errat vosté de pis: aquí may hi ha viscut.

—¿Donchs qui hi viu?

—Donya Lupinada, la nostra única amiga, consellera y protectora.

—M' agrada la franquesa—diu en Joan.

Mitja volta, y á casa dels vallés-y-ribotistas.

—¿La Sinceritat electoral?

—¿Aquí ve á buscaria?

—¿No la coneixen?

—Conéixerla, prou; pero ja fá anys que no hi tenim tractes. Es una senyora massa séria y empalagosa. Miri ara ab qui 'ns fem.

En Joan Manso 's gira y 's troba al davant d' una dona seca, biliosa, arrugada, ab ulls d' óliva y unglas de gat.

—¿Ah! Ja la conech.

—¿Sab qui es?

—Prou! Donya Discordia.

Y sense allargar mes la conversa, 'l pobre Manso segueix caminant.

Arriba á la porta dels conservadors.

—La senyora Sinceritat electoral ¿viu aquí?

—¿Ay, nol No 'm preném d' allotjats d' aquest género.

—¿Quí es donchs aquesta senyora que 'ls acompanya?

—Ara 's diu donya Impotencia; avans se deya donya Intriga.

—¿Bellíssima personal!

Falta sols una porta: la dels coalicionistas republicans. En Joan Manso hi truca.

—¿Viu aquí la senyora Sinceritat electoral?

—Aquí mateix.

—¿Está visible?

—Prou: aquí la té.

Y á la vista de 'n Joan apareix una pobra dona, abatuda, espellifada, cuberta de blaus y esgarrinxadas y plorant llágrimas de fel.

—¿Com!... ¿Es realment vosté?

—Sí, jo mateixa. ¿l' admira 'l meu estat miserable? Culpa es dels partits polítichs, que pera satisfere els seus apetits han jugat ab mí com ab una pilota. ¡Contémpam, soch jo! Els fusionistas m' han deshonorat, els regionalistas m' han pres per pendó, els conservadors m' han escarnit, els vallés-y-ribotistas m' han omplert de vergonya.

—¿Pobra Sinceritat!...

—¿Sí, pobral! Y si avuy encare visch, donar dech las gracias á aquests descamisats coalicionistas, que sense medis apenas, sense altrás forsas que la rahó y la justicia, m' han aixecat del fanch de la concupiscéncia política y m' han acullit en son senzill alberch, desamoblat, nú d' alfombras, despullat de cortinatjes, pero honorat, sá y ple de llum.

En Joan dona per ben empleadas las fatigas de la seva excursió.

Cert que lo qu' está veyent li crispa 'ls nervis, pero al menos la caminada no ha sigut inútil.

¡Al fi ha trobat la Sinceritat electoral, de quina existencia commensava ja á duptral!

FANTÁSTICH

FILÍPICA

ALS 60 MIL ELECTORS BARCELONINS QUE DIUMENJE NO VAN ANAR Á VOTAR

¡Deveu estar satisfets!

Per centésima vegada heu donat als ulls del mon el magnífich espectacle de renunciá al dret dels drets, al dret sant de governarse per sí mateix, escullint representants dignes y aptes, que cuydin la vostra hisenda y guardin la vostra casa.

La lley us va convidar á manifestá ab veu franca á quins administradors volíau confiar la caixa, y vosaltres, despreciant atenció tan delicada, vau respondre ab un rebufo, vau girarli las espatllas y en lloch d' aná á emetre 'l vot, vau aná á esmorzá á Pedralbes.

¡Bé, molt bé, barcelonins! Naturalment, tots vosaltres voldríau que la ciutat fos una tassa de plata.

que á consuns no 's filtrés res, que als mercats no 's fessin trampas, que 'ls empedrats fossin bons, que 'l aygua rajés ben clara; pero aixó sí, quan us cridan per mirar qui ha de cuydarse de totas aquestas cosas,

—¡Vés ara quinas camándulas!

Res; que hi posin á qui vulguin: tant ens dará l' un com l' altre.

Por supuesto: ¡es tan pesat haver de sortir de casa, per aquestas ximplerías!...

Entérat d' aixó cóm marxa, mira la llista del cens, vés á la secció que 't marcan, pren una candidatura dona 'l nom... ¡Val més anarse'n á pendre 'l sol, ó al cassino á fer petar la xerrada!

¡Bé, molt bé, barcelonins! Xeixanta mil de vosaltres diumenje vareu tirar el primer dels drets enlayre; diumenje vareu dá á entendre que sense empunyar cap arma sou uns perfectes suicidas; diumenje va demostrarse qu' en quant á poch sentit práctic y falta de perspiciacia cap poble del món us pot passar la mà per la cara.

Venume aquí: ¿qué diréu, impertérrits papanatas, si demá 'l nou municipi fa qualsevulga desgracia, ó malgasta 'ls vostres bens, ó fa un corral á la Rambla, ó 's ven els jardins del Parch, ó tapa 'ls pous de Moncada, ó contracta un nou empréstit ó se 'ns empenya las calsas?

¿Qué diréu? ¿Qué pensaréu? Respóngueume: ¿ab quina cara pretendréu armar barullo, si alló que passa sols passa per la vostra indiferéncia, per la vostra idiocrassia, per la vostra imprevisió, per la vostra poca latxa?

Sabeuho per endavant y no alegeu ignorancia, xeixanta mil electors qu' en la darrera batalla vareu tenir la patxorra de no moure peu ni cama, deixant deserts els colegis y la lley abandonada: si demá ó qualsevol día desde 'l municipi us baldan, calleu y prengueu paciéncia y no vingueu ab gatzaras, ni protestas ni xoringas; que 'ls que quan l' urna 'ls demana llensan el dret de votar, perden el dret de queixarse.

C. GUMÁ

SENYOR ARQUEBISBE, ALSIS

o se sab qué admirar més; si la enormitat del abús ó la frescura del go bern que, estant en el deber d' evitarlo, 'l tolera.

Als banchs del Senat espanyol s' hi assenta un senador extranger, y no hi ha ningú que sábiga ferlo aixecar y acompanyarlo ab bons modos á la porta.

Diu la Constitució vigent, en son article 21: «Son senadores por derecho propio:

Los arzobispos »

S' entén, els arquebisbes d' Espanya; no 'ls de Fransa, ni 'ls d' Italia, ni 'ls de la Conxinxina.

Y no obstant, lleigeix ahir en un periòdich:
«Ha tomado asiento en la Alta Cámara el senador por derecho propio don Francisco Sáez, arzobispo de Santiago de Cuba.»

Desde '10 de desembre de 1898, día en que va firmarse 'l tractat de París, l' isla de Cuba no forma part d' Espanya, es una nació extranjera, tan extranjera com Alemania ó com Russia.

L' arquebisbe de Santiago de Cuba es donchs un extranjer, un dignatari d' una nació extranjera, que res té que veure ab nosaltres ni per cap concepte pot ficarse en els nostres assumptos.

Y á pesar d' aixó, aquest arquebisbe, aquest extranjer, alega precisament aquesta qualitat pera entrar al Senat d' Espanya, y allí enrahona, fa sentir la seva influencia, vota é intervé en la confecció de lleys, que 'ls espanyols estém obligats á obehir.

¿Pot donarse burla més grosseira del sistema re presentatfu? ¿Pot oferirse violació més clara de la Constitució?

Senyor arquebisbe de Santiago de Cuba, senyor senador extranjer; álsis y abandoni aquest lloch.

Quan á l' Habana hi hagi Senat, vaji á veure si 'l volen: al nostre hi es de més.

UN GUAJIRO

REPLICHS

aquell candidat Tona, qu' en un meeting vá dir qu' en Lerroux era pagat pel govern ¿cóm es que després de las invitacions formals qu' Lerroux vá dirigirli, no ha donat encare senyals de vida?

Cuidado qu' en Lerroux no li vá demanar tan sisquera probas, sino mers indicis pels quals pogués formarse convicció.

Y ni probas, ni indicis, ni res.

Qui obra com el candidat Tona se posa ell mateix molt per dessota del nivell del Noy de Tona.

El ciutadà Deu á qui temps enrera varem dirigir una carta oberta desde LA CAMPANA DE GRACIA, ens acaba de donar una resposta eloqüent y satisfactoria, havent organísat á Olot una coalició de tots els elements liberals, democrátichs y republicans, qu' en las eleccions del diumenge varen derrotar á la conxorxa reaccionaria y carcatanista.

Es á dir, el ciutadà Deu ha fet á Olot tot lo contrari de lo que ha fet á Barcelona, el divino Vallés.

Sembla, donchs, impossible, que un y altre puguin seguir formant part del mateix Consell regional, autor de aquell manifest declarantse aliats dels catalanistas y regionalistas. El ciutadà Deu ha fet lo que devia fer un home dels seus honrosos antecedents.

Podrá donchs seguir sent en Vallés, tan divino com vulguin... pero avuy hasta Deu l' abandona.

Una invocació de 'n Sagasta, en una de las últimas sessions del Congrès:

—Vengan los republicanos, vengan los demócratas á estos bancos.

Bueno: ja venim; pero prepara't que venim á doxarte lo que 't mereixes: una bona puntada de peu.

Ens consta que de Badalona vá baixar el diumenge una patuleya de cinquanta carcondas d' armas tomar, contractats pels regionalistas. Els pobrets demanavan maítzers y treballar tots cinquanta junts, dibent que no 'ls feya res tenir que anar á passar la nit á la montanya; pero 'ls que 'ls tenian al seu servey, els deixaren sols ab revólvers y facas, dividintlos en grupos de deu y guardantse'n una part per custodiar la Lliga regionalista. El sant y senya dels que recorrian els colegis era «Catalunya» —«Montserrat».

Un de aquests grups sigué desarmat per un núcleo de republicans en un carrer del districte sis. Y 'ls mateixos carcondas diuhen al explicar el fet: —¡Y encare van ser bona gent! ¡Podían arreglarnos els comptes, y no van ferho!

Els fusionistas van copar algunas actas, emportantlas ab las correspondents tupinadas.

De manera que pot dirse que han mort tal com havían viscut.

Ja ho diu l' adagi: *Talis vita, finis ita.*

O diguemho en catalá: «Geni y figura, fins á la sepultura»

Un carca-regionalista deya:

—Lerroux... Aquest nom es francés y vol dir: *El roig*. Per aixó sols m' es antipátich.

A lo qual li responía un republicá:

—També li es antipática al toro la muleta del torero: porque es roja y 'l mareja.

El número de *Hispania*, corresponent á la primera quincena de Novembre, publica una infinitat de vistas de cementiris... y 'l retrat de 'n Raymond Casellas.

No era possible trobar un siti més apropiat als mérits especials del autor de *Els sots feréstechs*, com incloure'l en un número dedicats als morts.

¡Molt bé, senyor Miral'es!

Mentres buscavam á l' Elvireta de Borbón per Sant Gervasi, ha resultat que viu tranquilament á Milán, havent fet las paus ab el seu gueto, 'l qual li ha pagat mitj milió de francs, per solventar totas las diferencias que sostenian davant dels tribunals de justicia.

L' Elvireta, en cambi, ha donat un net al seu respectable papá... un net fill del pintor Folchi que continua vivint ab ella, més enamorat que may.

Si vol ser just, el rey de las húngaras haurá d' estimar á l' Elvireta mes que á cap altre dels seus fills. Després de tot es de tots ells la que mes se li sembla.

Li-Hung-Chang el gran mandari xino que acaba de morir, era un gobernant digne d' Espanya.

Figúrinse que tenia uns immensos arrossals, empleant pel seu cultiu las forssas del exércit que pagava la nació.

Resúm de la campanya electoral carca-regionalista

Uns quants vots, la mar de tramps
un gabadal de dinés,

un gran consum de saliva
y res més, res més, ¡res més!

Y la major part del arrós obtingut se 'l venia al Estat per la manutenció del exércit.
Aixis es com Li-Hung-Chang vá acumular una inmensa fortuna. Está vist: per ferse millonari no hi ha com ser arrossaire.

Lo avaro Joseph Bertrán digué 'l día del seu sant á la seva raspa Sila:
—Avuy fes, per mí, cargols;
¿y tú, Sileta, que vols?
—Jo, senyó, una bona anguila.

AGULETA

A un xarlatan que venia un oli qu' era molt bó per las morenas, cert día n' hi vá comprar en Badía una ampolla, 'l carrincló.
Y á sa estimada Mercé qu' es morena, lo doná:
—St aquest oli 't fregas bé per la cara—li digué—
la morenó 't fugirá.

J. VIA

—Escolta: ¿qu' es vritat, Blasi, que ja estás de casament?
—Sí, y mira, en aquest moment pensava, que quan me casi no convidaré al meu pare...
—¿Y aixó?—'l altre contestá.
—Ell tampoch me convidá quan se va casá' ab la mare.

J. MORET DE GRACIA

SOLUCIONS

Á L' INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- XARADA.—Am pa-ro.
- ANAGRAMA.—Curro—Corra.
- TERS DE SILABAS.—MA RI NA
RI TE TA
NA TA LIA
- GEROGLÍFICH.—Com mes foruts, menos pesa.

Han endevinat totas ó part de las solucions del número passat els caballers: Joan Massó y Amillach, Antón Feliu, E. Gerubern, Bartomeu Amigó (fill) y Pere Llufa.

ENDEVINALLAS

XARADA

La girada-Dos primera
va dir á la Prima-quarta,
que no 'm volgués; porque jo
hi quarta-prima giradas
molt per la inversa-segona;
que soch d' alló mes total,
que dono molta hu-tercera
y ademés no tinch ni un ral.

TRENCA-CLOSCAS

ROSA CASELL

Formar ab aquestas lletas degudament combinadas el títol de un drama catalá.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Partit polítich.
3 4 5 6 7 8 9 1.—Verb.
8 9 1 1 2 1 9.—En lo Velódromo.
3 2 1 2 1 9.—Arbre.
3 7 2 1 9.—Poble.
8 2 1 9.—Carrer de Barcelona.
5 6 2.—En las llumaneras.
6 9.—Nota musical.
3.—Consonant.

GEROGLÍFICH COMPRIMIT

III . III

ALBERTET DE VILAFRANCA

CORRESPONDENCIA

Caballers: Estevet de Vilanova, Joan Massó y Amillach, Llerrouista, E. Gerubern, Pere dels ous, Retsuf, Isidro Casanovas, J. Castell Ferris y Pere Llufa: Han sigut derrotats; pero es més honrosa la seva derrota que la victoria dels de *La Veu*.

Caballers: J. Carreras, Antoni Feliu, Un anticlerical, Albertet de Vilafranca: Hem sigut pochos, pero, ben avinguts. Salut y regidors republicans.

Caballer: A. G. Rusell: Té moltíssima rahó, pero ademés té molt poca trassa en versificar.—J. S.: ¿Qué vol que li digui? No es de lo milloret que vosté fé. Ab tot, la marca es acreditada y... no 'n parlem més.—Joan Vives y Borrell: ¡Ja ho crech que hi es á temps... pel del any que vé! Y sobre tot, valen la pena de guardarlas aquestas poesías... tant cachondas.—Lo Gegant Grant y Petit: ¡Caramba, caramba de la guerra! ¡Que va cremat! Encare no hi som á la Primavera.—Un botiguer: ¡Dimontri de cotillayre! Déixila estar tranquila, pobre xicota.—Un libertari de modus y vergonya: Me jugaria tot l' oro qu' aixó es de 'n Narcís del Toro.—A. Ribas Ll.: Es casi segur que mirarem de aprofitarho.—Un suscriptor de *La Veu*: Apúntissen sis.—Romera: El lema de 'n Maragall... bueno; lo demés no vá.—Rampells: Un ó dos á tot estirar.—J. Pujadas Barriga: En el vers, senyor Barriga hi trobém á faltar *miga*.—Tomás Costa: Totas las miserias qu' esplica en el seu article son dignes de llástima y consideració, pero apesar de tot no son publicables per sa defectuosa descripció.—Joan Berenguer: Procurarem inquirirho al *Almanach Campana*.

—C. Trullás y Rós: Per menos motiu envían gent á presiri.—Andresito: Están bé fins á cert punt, y fins á cert punt procurarem complaurel.—F. Berenguer R.: Es de la classe dels *passadors* y es probable que passi.—R. Homedes M.: Alló de un amor *sempre etern* y alló dels *cors* que 's corprenen no 'ns ha convensut; lo mateix que molts altres *lunars*.

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8.

Tinta Ch. Lorrilleux y C^a

AVIAT SORTIRÁ
L' ALMANACH DE LA CAMPANA DE GRACIA
pera 1902

(Poden nostres corresponsals formular pedido.)